

Studinaumum nem preti:
Zelgawä, Steffenhagenä un dehta drufatama...

Makfa par studinaumum:
8 kap. par fihlu raktu rindinu; pahrtuffofhana...

Latw. Aw. war apstellet:

Zelgawä: J. F. Steffenhagenä un dehta drufatama, Rangihjeru eela N. 22. —
Zeeppajä: Emilia Boegdinga gramh. bodē, pec tigrus plattfcha;...

74. gada-gahjums.

Jinahf weenerf nedela.
Makfa, Zelgawä fanemot: par gabu 1 r. 50 l., par pufgadu 90 l.
Makfa, pahrtuffofhana: par gabu 2 r., par pufgadu 1 r. 25 l.

Latw. Aw. war apstellet:

Mihgä: W. F. Gädere drufatama, Palejas eela N. 3; Hoerfchelmanä tga gramh. bodē,...

Latweefchu draugu beedribas
67. gada-fapulze

13. Dezembere deenä Zelgawä musenmä.
Gefahkums pulst. 11.

Dr. A. Bielenstein,
Latw. dr. beedr. presidente.

Pafinojum.

Schihä lapas zeenjameem un mihleem laftajeeem
fchoreif tikai ihfi daru finamu, ka es fchi gada
31. Dezembere deenä atfahpffchos no „Latweefchu
Awifchu“ wadibas. Bai gan jau labu laiku atpa-

Tamdehl ka es laitam gan jau nahfofchä gada
pirmajā nedekä atfahpffchu Zelgawu, tad luhdfu wi-
feem zeen. lihffirahpffcheem, luecem las peenahpff-

Wuhfu lauku irbe.

Irbe jau muhfu fentfcheem, ka tautas dfeefmas
leezina, bijis patihkams mefcha jeb, pareifaki teikt,
lauka putnis. Ar winu atrodam falihdfinatü nipro

„Irbe fhwelpa egleenä,
Es atfwelpu, egedams;
Gaida irbes iftelam,
Iftel zeema felftenite.“

Irbbu tezfchanai pulzind, peellihdfinata brahtu un
mahfu labä fatiffme:

„Kur ftaihfchi irbe tet
No kalnina lejinä,

Pafpahrne.

Wans mihlutitis.

Zilwelam wajaga tadfchu lahdu mihlet, un tad
tas buhtu ari tikai funis waj putis! Tik dandf fo-
prafchanas ka wiswairafajeem zilwekem, wezais
kurpju lahpfkis domaja, efot wina „Zehlabinam“
(kowahpffnäm) gan ari wehl; wajagot tikai redset,
ta winfch wifu faprotot, un ka tas uf wifseem jau-
tajeeem atbildot; akurat ka ar ihfu draugu warot
ar winu runat, un wajagot tikai mafuleet' pazeti-
bas un labu anfu, lai finatu, to wina „pibp, pibp“
nofihme. Ka funu draugs no fawa tafchela balfa
ftaidri noftahret, waj winfch dfen faki waj laki, waj
zilwelam ftreem pafaf, jeb waj reif lahdu putnu, ta
wezais kurpju lahpfkis, bef ka paflatijees, faprot,
waj „pibp, pibp“ nofihme: „Ja, ja!“ waj „Ne,
ne!“ waj „Baldeewä, paldeewä!“ waj „Enhdü, luh-
dfu!“ waj „Attaihf man logu, gribu lahdu tahpju
ufmeklet brofakam!“ waj „Gez mani tadfchu reif
meerä, gribu gulet!“ — Un kam zitam wezais kurpju
lahpfkis lai pafahftitu, ka fchogad Mahrtinfch gan
tiltu fahjis tafift, bet Katrina to atkal no-ahrdijufi,
un zil labi, faltam laitam pafahfwot, efot, tad warot
ufsturetees fittä ifabinä! waj ka wezä Greetfchus nu
tak reif mihlet, un tee warot gan meket aptulufchi,
kamehr winas dehtu atradifchot winpus juhwas jau-
najä pafanle — Amerikä! waj ka efot tadfchu pa-
teefi grehks un kanns, fahbakus nohlehti til tahfu,
ka pat „brandfole“ lupatu lupatäs! — Tad Zehla-
binfch ar fawahm tumfchajahm, melnajahm azim
pafatataf uf fawu wezo draugu un ar fawu „pibp,
pibp“ dob faprotamun un labi faprafstu atbildi. Ja,
wini faprotahs fawä ftarpä, fchee abi wezee draugi,
kurpju lahpfkis ar fawu Zehlabinu, un fihbotees
tee nelad nekilbojafs: „tamdehl ka mehs abi efam

Uf nahkofcho 1896. gadu.

Ar 1896. gadu „Latweefchu Awifch“ eefahks fawu 75. gada-gahjumu.
Zenktees uf preekfchu pa tafneem zeleem,
ufsturet un ftiprinat wifu, kas godajams un labs,
buhwet, ne poffit,
Latweefchu garigo un laizigo labumu pehz eefpehjas fopt,
nefpehzigos un patefihu aiffahwet,
meeru un fatizibu ftarp mihlahs dfinthenes eedfchwotajeem un
tizibas brahleem ftiprinat un ufsturet: —
tahds ir tas darbs, ko „Latweefchu Awifch“ tura par fawu mehrki un fwehtu uf-
dewumu.
Scho fawu uf dewumu winas ifpildihs, pafneegdamas:
wada rakftus;
finas no eefchfemeem un ahrfemeem;
rakftus par balnijas un fkolas leetahm ihpafchä peelikumä;
rakftus un atbildas femkopibas un fainmeerzibas leetäs ihpafchä peelikumä;
padosus terfas leetäs;
ftahftus un dafchadas drufkas „Pafpahrne“ un ihpafchä peelikumä.
Eai laftajeeem peefuhftichanas finä ne-eeraftos nekahdi kawekki, luhdfam, jau pee-
laika „Latweefchu Awifch“ uf nahkofcho gadu apftellet.
Makfa ir: Zelgawä fanemot — par gadu 1 rubl. 50 kap., par pufgadu 90 kap.
Pahr pafu peefuhot — par gadu 2 rubl., par pufgadu 1 rubl. 25 kap.
„Latweefchu Awifch“ adminiftrazija.

Kur ftaihf bahlinfch dfeed
Ar fawahmi mahfinahm.“
Irbes zahlifchus apftanfch meitenite, ar fawu fahli-
mufcho mahfi runadama:
„Irbes tel pulzinä —
Kur es, mahmir, tezfchu?

Ari muhfu patibas jeb egoifma laifdäs itweens lab-
praht eeranga fawdäs laifdäs irbi un maj eewehro
to, ka ta winam lahdu grandinu apehd. Bet ne-
luhfjotees uf wifu to, irbbu ftaitis kurfeme eet
gabü no gada mafumä. Gemefks gan buhs tas,
ka ganibas un plawas notaf pahrtwehrtias laifdäs.
Uf lankeem gan irbe tapat, ta pagahjufchdäs laifdäs,
atrod wajadffigo baribu, bet ne glahbinu pret fa-
weem ufbrufeem, kuru tai toti dandf. Preekfch
tam winai wajadffigs beefas lahles un krubmu, ar
ko dafchus gadus atpafat bija bagatas katra maf-
gruntneefa ganibas un plawas. Turp ta, tihfrumä
pa-ehdufi, dewahs un bija glahhta no wanagu, me-
dineeka un ari, pee irbes ufmanibas, no lapju uf-

brufumeem; ganibas wina atrada aifwehju aurfä
feemeku wehja un putenu laifä. Ufplafch kadiku
pudurina, ganibas, ta dehta un perefa un, ifperejufi,
dewahs ar zahlifcheem tuwejä druwä, kur ta nekai-
lamu dandfumu fehjahm laifigu kufainufchu ifnihdeja.
— Pawafarä ir uf tihfrumeem kufainufchu dandf,
un tapehz domas, ka ta ari apehd dafchu fehklas
grandu, nepareifas; irbe peeder pee wifu fngas un
ehd mihlakf galas, nekä augu baribu, ta mehs to
ari waram eewehrot pee mahju wiflas. Täpat ne-
pareifas ir domas, ka irbe, pa fehjumeem lofchna-
dama, aplanfch labibas fteebus; wina ir til fchmuf-
gana un fpehl ta pa ftahdu ftarpinam iflozitees,
ka neweens aug nefeel apftahdets. Man pafcham
gabijahs reif iftrauget laufa malä irbbu perekli;
mahte ar zahlifcheem azumirkli nofuda klahtajä rudfu-
laifä. Weetu, kur laufa wifinas manai redfei pa-
fuda, aplahfojot, newareju neweena nolantä rudfu
fehbrina eerahduft, tant gan torreif ftahdinu wehl
bija jaumi un traufli. Ne-efmu ari neweena zilwela
dfrdejis, par irbbem fuhdfamees, ka to, peemehram,
dfrdam par wahrnahm, fwirufkeem un dafcheem

ziteem putneem. Tä tad redfam, ka irbe ir pateefi
zilwela mihlefbas zeeniga, un ka ne muhfu fen-
tfcheem, ne mums bijis emefla, to nihdet. Tur-
preti lahrs irbi lahpraht aplufho un preezajahs par
winas zehlumu un ahfro, weillo tezfchanu. Tikai
medineeki, gan tahdi, kam uf to lifumigas teefibas,
gan atkal tahdi, kuel bef teefibahm uf tam, tihfo
pehz irbbu dffhwibahs: pimee gahrdas galas deht,
otri pelnas deht, kuru tee dfen, nofchautahs irbes
pahrdodami.

Seiwifchti beidsamajdäs gabdäs irbes gahjufchäs
koti mafumä. To leezina medineeki, ka ari lauku
darba ftahpffneeki, kuri fenatdäs gabdäs finaja netif
ween, ka irbes uftrahs fainneeka tihfrumä, bet ari
to, zil winu un kureä laufa ftuhri pereffi atrodahs,
— irbes mihl, kad naw ifbhenatas, ufsturetees finamä
lauka gabäl. Irbbu truhkumu ari buhs nomanihfis
lahrs zilwefk, kas uf lankeem dffhwio; pafemigs,
tant gan zehks putns buhdams, irbe, ja ta kaut
kur uftrahs, mihl ari mahjäs, fewifchti feemas
laifä, parahditees.

No wifa, to fazzju, mehs dabonam pahrtleezina-
tees, ka irbes tuwojahs fawai ifnihfchana. Waj
mums, to redfof, nebuhf eet winahm palhga pa-
ftahwibas zilwä? Ja gan un fleibfigi ween, pimee
naw pa wehlu! Mehs irbbem, ganibas un plawas
pahrtwehrtiam laifdäs, efam nehnuufchi uftrahs
weetu, kur tahs glahbahs no fawcem wajatajeem,
kur tahs, netrauzetas, wareja deht un peret; muhfu
peenahkums ir tandehf, lihffet winahm zitabi, ja
gribam, lai tahs ari uf preekfchu muhju fehjas
glahbi no kaitigeem lufaineem. Bet ka? Pehz ma-
nahm domahm, deretu feemä nolant fchur un tur
lauku maläs pa diweem waj trim weumeem fcha-
garu, kuru tur waretu atftahf lihfi tam laitam,
kamehr irbes perē. — Lihfi Maija mehnefcha bei-
gahm un igati. Irbes fchagardäs attrafu patweh-
rumu dffhwibahs breefmu brifchdäs un drofchu weetu
dehfhana! un perefhana! Tad fchagardäs waretu,
kas buhtu, klajä guleddam, ifkalfufchi, nemä leeta-
fchana! un feemu atkal tanis pafchäs weetas nolikt
zitäs, to no mefcha web.

Ja fneegs feemu naw wifai dffifch, tad irbes
atrod pilnigi few baribu laifä. Bet tilihdfi fne-
uftrihf leelakä mehru un ufnaht fneega puteni, wi-
nas ufmeffe zilwela dffhwofkus, kur tahs pee kuhis
waj rijas durwim melld few pahrtiku. Schahdäs
gabjeendäs deretu, winahm ifbeht wahjafns graubus,
par kureem tahs buhs pateizigas un nahlamä wa-
farä fargahs fehjas no kaitigeem lufioneem. Dami
laubis ifleatä ftipru fneega putenu laifu, kur irbes
nahf mahjä, tahs ferdami, un ifleel zilpas un
tihflus. To darit, aifleed lifkums, un katra kreetnä zil-
wela peenahkums ir, tahdus negehtus nodot teefahm.

Deenwidus-dufa.

Deenwidus-dufa — ihpafchi fittäs deenas —
maigi tuwojahs zilwekam, ta ka winfch, bef ka patš
to manitu, weegli aifmeeg un pahreet fapnu walffii.
Schis ihfais atpufhtas brifhdis teel tomehr dafchadi
appreests. Gefams wezajee fazzija: „Pehz ehfcha-
nas buhs ftahwet, waj finu folu zeeret“, tagad
deenwidus-dufa wifpahrigi teel zilbinata. Ja meegs
ufnahf, tad fchäi dabas praftbai ir ari fawa teefiba.
Tad deenwidus-dufa ir wifadä finä laba, un zilwefk
juhthahs fpehzinatäs, ja ta neweltahs pahraf ilgi.
Pehdejä gabjeenä, finams, dufa pehz ehfchanas
kaftru reif noguridina. Bet fcheit nu ari ir jajantä,
waj nebuhtu labaki, ta ehft, ka gurdenuma juhthas
nepawifam ne-eerodahs. Dandf zilwetu, ihpafchi
jamee un fptrgtec, nemas nejuht, ka teem wajadsetu
atdufetees, — ja, pat tad, kad to gribetu, wint to
newaretu. Tas nofihme, ka mahgai ir fpehta deew-
gan, ehdeenu fahtrahdat, bef ka mafinatü meefas
fptrgtumu, jeb mahga atrodahs ari pehz ehfchanas
wehl normalä fatarä ar pahrejo kermen, — atkal
fihme, ka wina ir pilnigi fpehziga preekfch fawa
darba, jeb ka ta naw tikuff negantigi pahrpildita.
Dandf ehft, ihpafchi pulka galas un trefnas foftes,
nodarbina fagremofchamu leelä mehru, turpreti maj
un lehnam ehft, labi falodit, baidit dandf dahra
faknu, miltu daribas, anglus, bagatigi kompota —
pamasina fagremofchanas drudfi. Kad pehz ehfcha-
nas nahf meegs, ta ir fihme, ka mahgai ufstantis
pahraf dandf darba nu winai zitü organu fpehfti
janem tallä. Tamdehl, ja wajadffigs, deenwidus-
dufa ir laba; bet ir labaki, ta ehft, ka fchi kahre
ne-eeftahjafs, ifnemot warbuht tad, kad nakti ne-
dabon gulet.

Dwehfele.

Waj ir nemirftama dwehfele? „Ne“, tur kahds
atbildaja, „jo efmu ahrtis, efmu zilwela kermen
fmalki ifmeklejis, bef ne-efmu wehl ne ftrapas at-
radis no nemirftamas dwehfeles.“ — „Tä?“ es
fazzju. „Muzis reif fagrahba laftigalu un mefjea
ar fawcem nageem pehz lauffahs melbinas. Kad
winfch nefa ne-atrada, tas apehda putniam, zere-
dam, ka patš nu ari warefchot jauti pogat, un
bija loti ifbrühnizees, kad wehl arweenu naudeja,
täpat ka papreekfchu.“ — Atkal diwi ziti ftrihde-
jahs par fcho pafchu jantajeemu. „Waj tu jau efi,“
weens no wineem praftja, pahrtleezinajees, ka ufwa-
rehs, „fawu dwehfeli jutis?“ — Kad pretineekam
uf to bija ja-atbild ar „ja“, pirmas praftja tahfal:
„Bet waj tu efi winu ari jau fnekejis, dfrdejis,
redfejis, obis? Tä tad — kas ir weens prahtis pret
ifchetreem prahteem?“ — Uf to otrs atbildaja: „Waj
tu jau reif efi fahpes jutis?“ — Uf pretineeka „ja“
winfch nu praftja tahfal: „Waj tad tu ari jau fah-
pes efi fnekejis, dfrdejis, redfejis, obis? Nu, to
tahd grib weens prahtis pret ifchetreem prahteem?“
— Tä tad — waj naw nekahdu fahpju?

Droftalas.

- 1. Sto mehs glabajam fahrtdäs, ir femes uf-
walks; to mehs mihlejam, ir palzjis un paleef
muhfchigi!
2. Zilwefk peedob labaki pefchann, nekä pa-
mahjifchann.
3. Kas patš ehdt, toj trefns. Tä tad — ja
gribi tapt wahffch, lauj tikai ziteem par fewi ehft.
4. Maldbinu atfihf, ir — pateefihu atrafit.

Seema klast, un katrā laikā var krist šneegs un aplāstj semi. Tāmežl ūsaižinu katru žilveku, lišbet mahju lautu wistinahm, ja tašs wiau sehtās eete, barību meket. Sewiški muššneekem, kureem sawōs pagafōds weeneem peeder medibas teefbas, wajjabsetu ruhpetees par to, ka irbes ne-šbeidšahs, zaur to tee waretu sandet patihkamas medibas un gahrdo zepeti uš saweem galdeem. S. R.

Wadoni teefas leetās.

61. jautajums: Gsmu Kuršemes majorat-muššas mahju rentneeks, un man ir pļawās pēe maneem lauteem klast; aif manahm pļawahm ir žiteem rentneekem pļawās, žitās jau no gadu-šimteneem pēe tahm pašahm mahjahm pederigās, bet 1885. gadā zaur regulešahnu no muššahm pļawahm pēedalot — daudš leelafas padaritās. Seens no žitu šaimneeku un ari senaf bijušahm muššahm pļawahm ir weenumehr wefšs pahr manu pļawu zaur manahm mahjahm, turpreti manu mahju lopi ir ganiti pehz seena nowahšahanas uš minetahm žitu mahju rentneeku pļawahm. Bet tagad wini man to wairš neweh, tomehr seenu no sawahm pļawahm tee grib wefš pahr manu pļawu un zaur manahm mahjahm tāpat, tā lišbš šahm. Rentēs kontraktu noslehdšot pehz regulešahnas 1885. gadā, gan ir minets, ka mums ir ja-atwehl, žitam pahr žita pļawu wefš seenu, bet ka man ja-atwehl, wefš zaur manahm mahjahm, naw ne buht minets. — Tad un luhšur: Waj wineem pehz šikumu nošajumeem buhtu jadabon želšch pahr manu pļawu un zaur manahm mahjahm, un ja man želšch buhtu ja-atwehl, tad — waj es waretu tapt noteefas, šlahoi maksaf par seenu, kas wineem gahjis postā, ka es newehleju braukt pahr sawu pļawu, jo žitur wineem naw eespehjamš pahrewefš? Turpreti waj man buhtu šahda serwituta teefiba, ganit uš wiau pļawahm, tā lišbš šahm?

Atbilde: Tā ka kontraktā ir nošajits, ka jautatajam jabuht ar meeru, ka seens teel wefšs pahr wina pļawahm, tad tas nedrihtst to aiflegat. Winaam ari naw nekahdas teefibas, praftt šlahdes atlihdšahnu, tamdehl ka pehz nošajijuma domahm šlahdri noprošams, ka winašch par seena wefšahnu pahr sawahm pļawahm nēka newar nemt. Ja želšch zaur mahjahm pašahm ir brijwi leetajams, tad jautatajam jabuht ar meeru, ka pa to wed seenu, un proti ari beš šlahdes atlihdšahnu. Tāpat winam buhs ja-atwehl, wefš seenu pa želu, ja to žitabi newar dabut projam no pļawahm. — Dehl ganitās uš žitu šaimneeku pļawahm, jautatajam jagreeshahs pēe sawa rentēs deweja, muššahs ihpašch-neka, lai winašch tam ihgahdā šcho ganiklu.

No ahrsemehm.

Wahzija. Gelschleetu ministeris von Kōllers atkaphes no amata un wina weetā Keisars eesehlis baronu von der Rede. Par Kōllera atkaphschanahs eemesleem dahchabi teel spreesis, un tā leelahs, domu starpišas ar žiteem ministeriem bijušchās wainigās. Keisars ar winau bijis loti meerā un to wehl pehz atkaphschanahs apbalwojis ar augstahm godan ihchelapibās šimehm, Kōllers ar šingru rotu sawalbidis ihpašchi sozialdemokratu, — bet naw wis žerams, ka wina pehznahšels, barons Rede, ar teem mihtligaki apesees. — Meichstaga žeb tautas weetneeku šapulžē ihgahšchō nedel jo šihwas debates bijušchās, kurās fara leetu ministeris von Bronartšs sozialdemokratu deewšgan štipri šnajas. Drišš pehz tam sozialdemokratu wadonis Bebelš ūsbruka žitahm partijahm, ihpašchi konserwatiweem, ar wisabeem beškamigeem pahrmeteem, braudedams, ka nolāšchot tašs wehšules, kurās blehbigais Kreuzzeitungas redaktors Hammersteins pahrdewis sozialdemokrateem, un kurās parahbšchot, šahdas domas konserwatiwo partijas wadoneem pateefšā efot. Uš to konserwatiwo partijas wadonis, barons Mantewfels, ūsaižinaja Bebelu, lai tal lašot, — winam un wina peekriteeem ne-efot bail. Bet Bebelš šahm ūsaižinajumam nepalāušija.

Frantzija. Admirals Scherwē's, kas ar ihšet-reem fara kugeem bija ūsbrauzis ū šellumu, un tamdehl žigis faufis pēe atbildibas, gan naw tapis atžets no amata, bet wina weetā šahds newainigs ofšzeris dabujs rahjeenu. Tomehr prahwas ih-nahšums ari tā tam ir deewšgan nepatihkams; jo katrs šina, ka ihsti wainigais ir Scherwē's, un ka winašch weentigi tamdehl palžis nepodis, ka tam reis bijis gods, Kronštatē šabraudetees ar šree-wijas šoti.

Italija. Italeešchem itin negaidot ūbešinija maia nelaimē notikuš. Proti ūbešineešchi šahbai fara pulka dahai naktis laikā ūbrunušchi un to šah-lawušchi. Sinams, ka zaur to Italija ne buht ne-tiks pēespeeta, atkaphetees no sawas kolonijas, bet tagad wehl wairaf un štiprafus fara špehšus ū turen aifšubtihs un laikam gan nu pilnigi eekawōs ūbešiniju. — Bijušchā ministereem presidenta Dišiolitti leeta pagahšchō nedel tautas weetneeku šapulžē atkal dšihwi itufi pahrpēes. Winašch, ka mahju lafatajem buhs wehl atminā, šahdewjis tuwā šakara ar leeleem blehšchem, kas walšij ihkrahpušchi daudš miljonu naudas. Kad pehz tam blehšchi, Dišiolittim pahr ministereem presidentu ešam, ita faufi pēe atbildibas, Dišiolitti's par to gahdaja, ka apwainofošche papirhu un wifš pēerabšijumi pasubā, ka kad waj buhtu eekritušchi ūbdeni. Tagad winašch tamdehl pats teel faufis pēe atbildibas. Gau winašch un wina draugi wifseem špehseem no-

publejušchees, tagadejo ministereem presidentu Dišiolitti's nogahst no amata krehšla, zeredami, ka tab labaf ihdofees, blehdbibas nosleht, bet tas lišbš šahm bijis pa wekti, un tā tad warbuht Dišiolitti's dabuhs sawu pelnito šohu.

Turzija. Itin sawads notikums šahinis deentās atgadifees Konstantinopolē. Proti sultans weenu no wisangitafseem walšis eerehdneem, Saidu Pašchā, bija ūsaižinajis, lai nahšot wina pili dšihwot. Bet Saids Pašchā jau tanis ratōds, ar kureem gri-beja dotees waldineeta pili, sehbedams, pecepešchi pawehlejis kuhšeerim, lai brauz ūš Anglu šuhtra namu, un tur winašch ari palžis. Sultans to at-žinaja pēe žewis, bet Saids tam nepalāušija, Anglu šuhtrinim kuhšdams, lai tas winau apšargafot. Tad sultans greefahs pēe Anglu šuhtra, prašidams, lai tas ihdod behgli. Bet tas atbilbeja, ka to nedaris-šot, — winašch žilweku, kas pēe wina mekle pat-wersmi un glahbšcham, ne-šdofšot. Weidšot pehz beehšas šaraktiškahanas, un kad sultans ar pašcha rakšitu wehštali bija apfošies, ka Saidam it nefas nenotikšot, šchis palāušija pawehlet ū dewahs pēe sultana. Kamdehl winašch nu bija behšis pēe Anglu šuhtra? Stašta, ka winašch, jau ratōds seh-bedams, dabujs žedeliti, kura šahwejis, ka winašch sultana pili tikšchot nogalinats waj sawangotš; jo sultans ašli ūstžotees šahdam šulainim, kas tam puhschot aušis, un kas cenihšot Saidu. Leeta deewš-gan dšihwaina. Warbuht ka šahm šahštam ir pateefiba. Tad ari buhtu šaprotams, kamdehl sultans pehdēja laikā til dšihwaini istureešs un wina wahrdā dahšas pawifam trasas pawehles titušchās ispil-ditās.

No eekishsemehm.

No Pechterburgas. Semkopibas ministerija, no-domadama semkopibu weizinat, grib nahšchā gadā naudas pabalstu pasneegt: preefšch lauku apšrahb-šchānas wajjabšchahm 25 tuhst. rubl., preefšch labahm lohu fuhahm 160 tuhst. rubl., preefšch šweeta un šera igatawošchānas 40 tuhst. rubl., preefšch šwe-neezibas un šiwju audšinaschānas šreewijā 42 tuhst. 700 rubl., preefšch dahrplopišas 10 tuhst. rubl., preefšch linopibas 10 tuhst. rubl., preefšch kotwil-nas audšinaschānas 18 tuhst. rubl. un preefšch bišch, un ihdšopibas 15 tuhst. rubl. — Šahtrakt-šus pahr pastu šuhšot, eenaht par gadu wairaf nekā 1 milj. rublu. Domā, ka nahšchā gadā eenahtšchot ap 1 milj. 400 tuhst. rublu. — Pehz želu ministerijas štatistikašch šinahm bija 1893. gada beigās šreewijas dšelšsejeem 7333 lofo-motiwes, 8118 pašahšeeru wagoni ar 291 tuhst. 207 weetahm un 159 tuhst. 587 preefšchu wagoni, tur wareja eekahbet 105 milj. 368 tuhst. 621 pudu preefšchu. Beš teem wehl bija 256 pasta wagoni. Wija dšelšseeta šhwee imafahšch lišbš 1893. gada beigahm wairaf nekā 2 miljardus rublu. 1893. gadā eeenents 328 milj. 793 tuhst. rublu un ihdōts 199 milj. 362 tuhst. rublu, — tā tad šlahdra at-likuma bijis 129 milj. 431 tuhst. rublu. Par pašahšeeru wefšcham eeenents 534 milj. 630 tuhst. rublu un par preefšchu wefšcham 241 milj. 193 tuhst. rublu. Gerehdnu un štrahdneeku štais ūš wifseem dšelšsejeem bijis 301 tuhst. 346 žilweki. No šchem bijušchi 10 tuhst. 728 mahšinišči un winau palihgi, 2584 kuri-nataji, 16 tuhst. 650 wiršfondūktori un kondūktori, 3099 ranšchirmešteri, 14 tuhst. 242 šleechu šuh-meji un 30 tuhst. 585 dšelšsejeu šargi. Wifseem eerehdneem un štrahdneekem imafahšči 95 milj. 508 tuhst. 56 rubli. Škurinamā materiala pateh-rekš gan malkā, gan nošā, gan kuhbrā, gan akmer-ogles — par 17 milj. 103 tuhst. rubleem. Dšelš-sejeu branžeem ih šleedehm ihšrehušch 420 reisu; branžeem ihšrehušch kopā 246 reifas; žitabi ma-faki nelaimes atgadijumi notikušchi 562 reifas. No dšelšsejeu branžeeneem eewainoti 1733 žilweki, dabujschchi galu 688 un pahrbraukti 311.

Taurija Dneprowas aprinā muššaneeks Paw-senko noratšis sawu mušschu un 150 tuhst. rublu preefšch semkopibas školās dibināschānas Dnep-rowas aprinā.

Simecropoles tuwumā grib eetafist dahr- un wihkopibas školu. Ar Augstahs Waldibas atkaju nopirka preefšch tam šahda mušschele ar šahbahm 46 1/2 desetinahm semes.

No Kijewas. Weifschenko šelta un šubrada weik-lā, kur ne sen leelista šahdšiba ihdarita, kura wehrteta ūš 12 tuhst. rubleem, eenaht šmalki ap-gehrēes kungs, šahidams, ka efot generalgubernatora kanzelejas eerehdnis. Winašch efot šuhšits no general-gubernatora, jo šmalki ihmeklet, šahdejadi šchi leelā šahdšiba ihdarita. Dewifschenko wifu jo šlahdri ihšahšita. Gerehdnis ihmeklejis dahšas šelta leetas un par ženu šahidšis, tašs panem ihdšā, apfošidamees, wakarā aifmaksaf. Wakarā eerehdnis atkal klast, bet beš naudas. Winašch grib dabut wehl šahdas šelta lee-tas, šolidamees, par to it ihpašchi ruhpetees, ka Dewifschenko atdabutu sawas šagtahs leetas. Bet runafot ihrahdšas, ka šchis generalgubernatora eerehd-nis nemaf nefina, ta apgabala preefšchneeks, grahs Ignatjewš, pa to laiku nemaf naw bijis Kijewā. Pizejš, no tam apmufis, šehidafis projam. Bet polžēja blehdi apžetinajušchi. Tas bijis šahds Feliks Šabanskis, kas jau Maršchala weikalā dahšchānas wehrleetas ihrahpšis, ari tur ihlidamees par generalgubernatora eerehdni.

Polija. Lublinas gubernā, muššneeks Makowšis ehdinajis šchini wasarā sawus širgus ar kweešchem pa wifšiprako darba laiku, no Maiza mehnešcha šah-fot lišbš puf' Septemderim. Kungs lišis dot kat-

ram širgam par deenu desmit mahžinas kweešchu. Winašch aprehšinajis, ka ar kweešchem širgus ehbinot, ihnahš lehtafi, nekā ar aušahm. Puds kweešchu makšajis pa to laiku 50 kap., bet par aušahm dots 60 lišbš 68 kap. pudā. Makowšis ihchdinajis šah-dus 240 ihšetwertus kweešchu. Širgi, ar šcho labibu ehbinati, bijušchi štipri un špehžigi pēe darba un it ne buht naw palāušchi wahšakl.

No Moskweleem. Pahris nebelu atpalk Mo-scheku tuwumā notika šchahds behdigs atgadijums: Proti diwi Keišchi Moschekōds labi šahšchūšchēes šihwā un tad braukušchi pa leelzaku ūš Dežlawu. Tē branžejš, ka pa meegam, pamana, ka wina beedra wairš ratōds naw. Trefchāja weršē no Mo-schekleem šchis brauz atpalk, pa želu meklebams, bet nekur ne-atradams. Dšehrumš no-eeet un nu šamana, ka labi nebuhs. Ge-eeet pēe žela weenās mahjās un ihfala sawas behdas, ka tam draugs pašudis. Šaimneeks panehnis lukturi un pahris sawu puifchu un gahšchūchi pa leelzaku meket. Ne tašhu nepagahšchūchi no M. mahjahm, kad eerauga žilweku grahwī gukam, un pēegahšchūchi klast, redš, ka tam galwa grahwī un pats ūš šaufuma; tee wehl to laukā un redš, ka ir lihtis; tikaf weenigi galwa knapi to aplapēsejes ūbdeni. — Tē nu, nihtēe laštaji, wa-reet pahreleezinatees, waj šahamam wahrdam naw talšniba, ka „brandwihnā aštraki noslihtš, nekā juhrā“.

Widseme.

Widsemes gubernators, generalleitnants M. A. Sinowjewš, no Pechterburgas ūš Rihgu brauzot, Gatšchāna pēcepešchi nomiris.

Š Rihgas. (Gefuhšits). Pēektēem, 23. Novem-beri, šchējenes šahības beedriba „Aufeklis“ notureja preefšchahšijumu un jautajeenu ihšahdrošchānas wakarū škarlewiza šahle. Šchi wakara waditajš bija M. Nebans. Wifšpirms J. Pengerōšs (Šwešchais) nolāšija sawu referatu par „Waušchū atpuh-tas brijšchū ihšahlošchānu“. Žeen. referētš šawā ihštrahdajumā pamatigi pahrunaja dahšus no šcho laiku šahšchēes šaunumeem, kurei želāhs no reibinajofschū dšehreem dahšchānas, aifrahdbidams, ka mahju laikōds šchōs dšehreenš mehbs daudit til-lab masturigs, tā bagatneeks, tillab ne-ihgihšotais štrahdneeks, tā augstī mahžitais šuhbu wihres, tillab nepe-angufšche, ka pē-angufšche. Referētš wifšus, fewišchki pilšechu eehšchotajus un fabriku štrahdne-eks, pamudinaja, watas brijšchūš ihšetat leetderigi, tā peem. eet pašahgates šhā gahšā, wingrinates, lašt derigas un pamahžofchās grahmatas un rakšus. Tika ari laulatahm fewahm lihtš pēe širšs, sawis wihrus wairaf, nekā lišbš šchm, šahšit pēe gime-nes dšehwes, lai teem nebuhtu eemefšs dots, watas un atpuhtas brijšchūš pawadit dšuhmainōds šchēkōds un weehšchās, kur tee notehē sawu šweedreem pel-nito naudinū un šahojā sawu dahrgo wefšelibu. — Šchis temats bija jo plāšchi un pamatigi ihštrah-dats, un tas ari eeguwa pēe publikas dšihnu pē-likšchānu. — Tahlat ihšahdroja wehl dahšū labu, šawā šinā deewšgan interefantū jautajeenu, peem: „Kas šadara, lai eegūhtu mihtlehtibu pēe žil-wekeem“ un: „Šapehž ihgihšotais feweetees mehbs buht neitumigatās, nekā ne-ihgih-šotais“. — Sewišchki šchis pehdējais jautajeens šarp ihšahdrotajem no publikas pufes šahchla dšihwas debates. Weens pašahweja ūš to, ka ihsti ihgihšotais feweetees, kuras dahbijušchās augstako ihgihšibu, ne-efot neitumigās. Šarp neitumigahm feweeteem atrodotees tikaf šahdas, kuras naw eemahžitas nekahdā godīgā amata ū žitabi neahdi nemahšot deenifschū maifš pelnit. Pēe winau grimšchānas šikumbas šinā efot wainigi ta-gadejeje šahšchēes apšahkli, kurei feweeteem nedodot nekahdas plāšchānas žilweku teefbas. Waj šchi nebuš-šchāna tikū nowehšta, tad efot nepezeefchāmi waj-abhigs, feweeteem dot wifšas šahdas par teefbas, tā wihrešchem, ihšildit wifadus atklastus amatus, tillab šaimneezigus, tā politikus. Ar žiteem wahr-deem šahot: feweeteem wajjagot emanžipetees. Šchis emanžipetijas ihbejas jo karši aifšahweja it ihpašchi „Mahjas Weešā“ redaktors Dr. Šah-lijchā šgš. Tam preti atkal no šahdas žitas pufes ihšahjāhs pret feweeteem emanžipetiju. Ja feweete-ehm pēchšchitū šahdas wat teefbas, tā wihrešchem, tad šahs ari wifšchirgi pēenemtu wihrešchū neitum-šis, jo winašch ūš to buhtot teefiba. Bet feweete-edehtifstot aifširšit, ka daba tai nolikufi pawifšam žitadu darba laiku, nekā wihrehtim. — Šchi jaut-ajeena pahrunāschāna aifnehma pahraf ihgu laiku un bija ne-ihšchiršs ja-atleel, jo ihšahdrotaji jo šihwi šahšchāns un mehginaja šahs sawas domas aifšahwet. — Weidšamo jautajeenu: „Waj ne-buhtu derigi, lihdšchinejo jautajeenu ih-šahdrošchānas wakarū weetā šahšchot ihšahdrošchānas kuršus“ — Dr. Šahlitš ihšahdroja ka šahs efot ne ween derigi, bet par nepezeefchāmi waj-abhigi. Šistematifku kursu wakar efot ja-fahšchō beedribahm, lai laudin eepotetu šahri-ūš šuhbahnu, ūš atlihtibu un ihgihšibu un ūš derigu grahmatu un rakšu lafšchānu. Jaut-ajeenu ihšahdrošchānas wakarū mefš pēe malas, ne-efot eetežami. — „Wakars“ bija leelifki apmeklēts, — apšahklis, kurešch leezina, ka šahības beedriba „Aufeklis“ ir eeguwnš publikas ūstžibū un atšuhbu. — Man tilai brijšchūš, aif šahda eemefla gan mahju „dahšas dšimms“ bija no tā atrahwees? Waj mahju šewas un šeltenes tur ne-atrob nekā-deriga preefšch fewis? Tas teefchānu ūšchēlojamī! Šchoreiš ūš šcho „wakaru“ bija eewadūschahs tikaf

titbahš dahmu, ka tašs wareja šahšahit ūš pirk-šteem. — Newaru ari atšahst nepeeminejis, ka da-šchi kungi un kundenes klauštajus nepatihkamaš trauzeja zaur sawu wehlo eerašchānos. „Aufeklis“ preefšchēezibai wajjabsetu par to gahbat, ka publika, lab preefšchahšijumi jau eefahšchēes, wairš neteel šahle laikā eekšchā. Šahtribai jabuht wifšas leetas un weetas. — Ari referenteem wajjabsetu sawus preefšchēsumus lašt gahšchāmi un šlakatā bahši, tā ka lai weenēs wahrdinšch ū-eechū pašahchānā — ūefaprahtš un ūefahšchēts. — Berešim, ka šche aifrahdbijumi taps eewehroti — publikas un ari pa-šchās beedribas labā.

Šahds „wakara“ apmekletajš. No Žefwaines. Pēhdēja laikā šchējenes šahči šahšchūchi loti nahšigi dšihst sawus tumšības darbus. Nepagahja ne uedela, ka ihšhēdra ween: tur ihšahšis šweefšs, tur šini, tur dšehbes; tur ihšahšis šahds bišchū štrops ar wifu bišchū šaimi. — Bet zaur šahda šaimneeta ruhpiigu pašahmeklešchāmi ihdeewes diwas šahdšibas ū-eeet: šahči bija pahrdewiūšchi Graudas krogā šagtu šweektu un šahdonē šagtas šim-šis. Tā ka pahrdewēji bijušchi pīržejeem pašch-šlami, tad pahra šagtu bandas dabuhs daudit sawus darba augšis — aif rešchem ihguretees un šahdšības šlahdi, tā ari teefu ihdeewumš šahmahšat.

No Kufas. Kufas šahības beedriba ihšhōtoja 26. Novemberi šufas šehās-šahneendš preefšchah-šijumū un jantribas wakarū. Publika bija leelā škaitā šahahšchū un ne ween ūšmanigi nolāušijahs preefšchahšijumū, bet it behdigi un wifšchirgi pē-ahlijahs or jantajumeem, papifšchānūmeem un dahšch-šehdeenu aplarōšchānu. Pirmāis preefšchahšitajš, šanawa šgš, runaja par alkošola eepaidū ūš behr-neem. Tad šaun-šubena šgš laštija apžerešumu par to, ka želāhs un rit dšehroja gaita. Walošchā šgš runaja par to, ka atpēšitees no šauna. Beigās šlo-lotajš Šchūmina šgš laštija: „Nepēzeefchāmas ihpa-šchības preefšch audšinatofā“. — Žau šahšchū mī-nehu, ka publika behdigi pēedahlijahs preefšchahšij-umeem, — par balli nešini nekā teikt, jo tur nepe-ahlijōš; bet tas gan šahata, ka preefšchahšitaju ih-šchotajeem truhšt taktikas un pareiša domu gahšheena. Tas janowehšch. Šā domajams, tas ari nebuhtu gruhtī: wajjaga leetas wadibū nobot šahdam, kam plāšchāns rebes aplōts. Tad nerunāhs wifš wakara preefšchahšitaji par weenu un to pašchū preefšchmetu un, preefšchahšijumūš šaherejot, turešees pēe aprat-šamā preefšchmetā.

No Kalfnawas. Šchējenes „malazi“ top jo drošchi un pat wairš mahju pašchū pagasta Šchihdina nelaišchū pa želu. Tā majais Dahwidš aifšiwino nedel šaun-šahnawas šlinā pēekultš un tam ūonemta wifa nauda, šahbi 2 1/2 rubli. Ja šam jel žit ir klehti maifš un gahs, waj pagrābā ihnu, tee leel at-šlehu pēe atšehgās un daudš pāteel ari pa naktim nomodā, šahgahami sawu šahghdū. Pēe šchahdeem šchējenes nedwōšchem laikem ir pa leelai dahai wai-nigi dahchi mahju krogī žeb, žitōs wahredš šahot, mahju krodšneek. Pēhdēje, šahšchūšchi maksaf augstu renti, gudro un leetā wifadus ihšchēklus, lai pēewi-šinatu dšehrojuš, — un šad nu dahšs „wafarneeks“ ir krogā apdšehris wifu sawu wafaras pēenu, tad eet šagt. Waj šchi nebušchāna labotos, tad waj-jabsetu jo šingri ūsrahšit, lai krogōs nepe-ctura dšehrojuš wakarōds ihgati par notektu laiku, un krogū ihpašchneekem raudšit, ka krodšneeki ir wihri, kam šaha šlawā. Weens šaunš žilweks pataiša ari žitūš šaunš. — Pa šcho apwido štipri mekle pirkš ihnuš, un pīržeji robdahš šā šehnes pehz šlita leetas. Tomehr ženas šola augstakais lišbš 40 rublu par birkawu. Šahtrakti jau wairaf nedelu no weetas nerakfa par ihnu ženahm. Ih-dšigi bija aifšehnā gadā; kad ihni bija pēhšchūni žehlušchēes ūš ap 50 rublu par birkawu, tad wehl mašee mahju ūšpīržeji maksafa til 40 rublu par birkawu. Wajneeti šimā, ka ihnu žitogati nopirkt laiftrakti robdahšchās, lai nešinojot ihnu ženu. — Wifš „Wafšs“ šinō, ka šchē pīšchēes dahšchānas šlimības, ihpašchi šchahlakš. Par šlimību wairo-šchānos šchē naw nefas dšehdets, un tāpat par šchah-latu. Drišah šahžajš šchis rudens par wefšeligu, to jau no tam war redšet, ka mahju šholas top ap-mekletas ihsti šahrtigti, un ka šchējenes dahteris waj ikkatrā brijhdi mahjā runajams.

No šahdones. Šchējenes mušschā notura trihs gada-tirgus: Žurgōs, Mahrēs un Mahrtindš. Pēhdējais tirgus ir arweenu plāšchālais, par dahšchā-das launneeku mantas ihpahrdob, bet it fewišchki papilnam ihnu. Par ihneem ihnetā tirgū šchogad maksafa lišbš 40 rublu par birkawu. Gahs ihnu žena labi augsta. Amatneeku ihgatawojumi, šā ragawas, krehšli, šoka tranki u. t. t., nebija dahrgi. Sewišchki lehti bija apiri. Labus šreewtjās apinūs pahrdewa par 15 kap. mahžinu. Šchējenes apl-ānus wareja dabut par 10 kap. mahžinu. ūš ih-gus lautinna nebija dabujami reibinošchi dšehreeni, un tirgus norihšchānahs godigi un klufi. — Šchējenes wadmalas fabrikā wehl naw aušchānas šelles eehšchotās, tā bija pīrms degšchā-nas, bet wefšchāna, wifšas šahšchāna u. t. t. top ihšahrita pēteekofschī labi. Aušchānu eehšchotof nahšchō pahwahar'.

Kurfeme.

No Rihwes. Pēhres. (Gefuhšits). Pēektēem, 11. Novemberi, mums jau bija deramā deena šch-šchūšchānas, — bet šchoreiš ne-wifš wairš šahdā šchē-jenes krogā, šchē weetēja, pārgašat iramā, ūš-kureni mahju pagasta walde ihdšejus bija šahšinojušchi. Bet

schijns mihtunas — pirmo reis pagasta namā — bija plašni apmeklēti un tika rīkoti maģiskie noslēgti, kamdeh? Domājams, ka tamdeh, ka šķē truhla brandvīna un alus, kas schahās reišās un gabījumās spēlē ewehrojamato lomu. Dašči jata, ka „tukšā galwā“ newarot līgumns noslēgt, jo tad neweizotees kantees, un schahā kantees nashs mihtunas efof neweješama. Šols ween! — Weidšot wehl grību ašrahbit us to, ka til agrā laikā, tā schogad — deenu pehž Mahrtineem, deretees, newarot nait ewežam, tamdehš ka, no dereshanahs deenas fahot, šaitfue stary fainneekem un gahjeem top newapfahšama. Ša fainneekes fahlijhšis few žitu kalpu, tad lihššineejais tam wairs naw netahdā wehrtibā, — un gluhči tāpat tas ari mehš biht ar kalpu, kas fahlijhšis pee žita fainneeka. To apzerot un lauzineeku-femtoju bhšwi apluhšot, waru tika fainneekem un kalpeem, tā ari žiteem gahjeem, šiti eceit, līgumns isdarit ne wis jau tuhli pehž Mahrtineem, bet tika us pašceem žurceem, gada beigās. Tas atnefu leelu labumu fainneeku un kalpu sawstarepeahs šaitfimes šinā. Dašči to jau ari ismechinasušči un par derigu ašfinušči. Kam wiš šceem schajā šinā fekotu! — Oktobera mehnešča beigās sagki bija uslauušči šcejenes Sautu mahju kalpu klehtis un panehmušči kahbam kalpam gandrihš wifas drahnas un žitas lectas. Sagki naw wehl usceiti.

No Neretas. Weetejā labdarības beedriba isrihšoja 19. Nowemberi preefšlāšjumu un jautajumu isfahdrošanas otru wataru. Weedāšchanašs bija par břiwhu, t. i. bej mafas. Mineto wataru atklohja ar dšedāšchānu. Pehž tam tika nolāšis „preefšlāšjumu un jautajumu isfahdrošanas pirmā wataru protokolā“. Tad Steinergera lgs lašija preefšlāšjumu, par peldešchānu un wannahm. Otru preefšlāšjumu, kura šaraktitāšs bija Dnistešs školotāšs Eserina lgs, tā ka pats nebija eeradees, nolāšija weetejāšs beedribas preefšneeka lugs. Minetāšs preefšlāšjums: „Šola“, bhja teigami isdewešs, školotāšs un pamahžošs. Ecešcham, minetāšs šaraktitāšs pelna ašfinu, — ari no šawās pušes wīnam isfatu šaritu patēžšū. — Tad beedribas preefšneeks pašinoja klah-efošchēm, ka beedribas uoboms efof, arweenu isrihšot tahdus watarus, kur peedāšchanašs bej mafas. Ša las gribetu labpahrtigi žit nekil dot preefš beedribas, no ta tas tiks ar patēžšū peenemš. — Weidšot preefšneeks lihšja dšedatājeem, lai epreežinajot klah-efošchōš ar šadnu ischētrbalšigū dšefmīnu, kas ari wotika, un tad bija beigās. Š. R. —

No Sturu pagasta. Mušju semtoju fainneekem, tika reti tahdus isnenot, ir šatram pašcham šawa širgu spēhku šukamā mašchīna. Par šči gada rāšhu runajot, jafata, ka ta naw laba. Par šineem jafata, ka ar teem schogad warēja buht meera, ja ewehrojam pee wifa ta wehl pawasaras newe-šdewigo laiku. Šcejeneschi līmus šči tika preefš pašču wajadšbahm. Tā tad ir daudš, ja weenam fainneekam usaug lihš 4 pobi šulatu līnu. Ššrahaditi tee top gan wairat ar mašchīnam, neta ar rolahu. — Wehdišs atgadījums bija japehšiw 22. Nowemberi tillaš B. mahju fainneekam pašcham, tā ari wina kalpam. Nijas truhkuma dehl, kalps bija šawās līnš, apmecham šadnu wešumu, eelžis schahwet pirti preefš mihtšchānas. Bet te pirts weena nehmeenā šahli degt un šadegut ar wifem līnem. Šchāde šcees us 60 rublu, un paleek břihdinajums, otr'reiš apetees pahrtigati; jo deghānas eemēšs, šinams, žits jau nebija, tā — „pahrturinašchāna“.

No Raibeneekem. Šaitš tagad pašcham žiti jantš. 21. Nowemberi usfuga bejā šneega šahrtā, kas atweeglinoja šcejenes želus. Daudš jan mehginaja pabraukat pa patišchamo žeku ar šaweem „behrecem“ šumelīnem. — Šeemas šehjo, ka rubšrogainišči, tāpat ari kweešči, ir žiti eeshlūšči. Žerams, ka nahšofchā ruwend bnhš bagata pļauja. — Šcho ruden' mušju pagastu peemeleja šawada ažu šlīmba, jo daudšceem ažiš šahča šahpet.

No Keel-Eseres un Greeses. Mahrtinns šcho gad pahrlabāhu itin līnu un rahni. Tagad atkal war, kam las nepatīhams, to pahrmānit us labatu, mihtatu un paklaušgatu puifi waj meitu, un tāpat deenēneeki atkal pamelēt lehnigū un few patīhams fainneekus, kas nebarahs ar šaweem deenēneekem. Žitōš gabds ay šcho laiku pehž Mahrtineem jau bija dašchōš frogōš šatru šwehtu wataru balie un šaimes līgōšchāna, kas wiflahš gauri lihš Adwentem; tad dšhwoja žauras naktis frogā, kas dašču reiš bija til peedāhšis, ka šahju newareja eepert, un dušhu pilus, tā rija, ka waj ažiš šrahgšt ahrā; dšehra un danzoja, ka šupeja ween. Bet nu, paldees Deewam, schogad no tahdāhu mofahm ešam wātā; jo walbiba isfahdrošajū un jo šingri peelodina, ka frogā naw břiwh lihgi un tahdas balles tāift, un tas buhs frogā lihšis un pehž žels šadnu šuhšū, tad tahš netiks ewehrotas. — Wežu šaušču par šina schogad peepitāhōš, ka Mahrtinš ir šiltu tāfātāšs, bet šatrina ahrā laudā. Preešajamees, eet pee fainneekem weehšōš pahrti Wentai, un šahjāhu jau warēja pa ledu pa-ect, — bet 23. un 24. Nowemberi šneegs ar lecu kopā gahšahš un jamaitāja wifu Mahrtina šiltu.

Grees Eneekš. No Bahtes. Ar preežigū širdi waru un darit šinamu, ka mušju šarhāšs ešgeku balšis ir atkal eefahšchāš šlānet. Pehšchāš no kreenem meifareem, šofentāla un Janowika šceem, tika kreeni

islabotas, tā ka šwehtbeem, 19. Nowemberi, warēja atkal šawu darbību eefahšt. Daudš patežības peenahšahs Bahtes žeen. ššimfngam, baronam von der Osten-Saden, kas wajadšigo naidu preefš tam dahwināšis.

No Leepajas. Ne šen šinaju, ka Augštā Walbiba pee mums aššiprinajūš jannu, literarišku beedribu, šem nošautuma: „Leepajas latwiflu grammatu apgahdataju beedriba“. Beedribas mehrišis ir: isdot derigās grammatas Latweešču tautai, waj nu tulkotās is žitāhu walobāhu, waj ari originalus. 26. Nowemberi šchā jannajai beedribai bija pirmā pilna šapulze. Pehž deenas šahrtības pahšpreeđa beedribas rihžības notahrtošchām, tad wehšļa wajadšigās preefšneezības ložeklūs un noteiza gada mafas, un bej tam wehl žitus šihlums. Tā ka beedribas darbība un wadiba eedalahš diwās dašās, un preefš abahm wajaga spēhšigūš darbonus, tad tahdus nebija wifai weegli iswehlet, šewišči ari tamdehš, ka teem, lai darbību newrauzetu, wajaga buht pilšchēneekem. Tā ka beedri labš šlāšis bija eeradees, ari tas isdewahš brangi. Walde, kura jaurhpejāš par beedribas fainneezigo dānu, ewehšleja schahdus 7 lugs: Grammatu žirgotaju D. Žurkowska lgu par preefšneeku, školotaju R. Žreiwālu par ta weeneeku, G. Žurkowsky šdšī par rāštwēdi, žirgoni Jakobšona lgu par šaseeri, un par peefšde-šajeem ložeklēm: tees prišawu škopšina lgu un telegrafštniki Rirta lgu, un par bibliotekaru telegrafa eerehni Žahna lgu. Otrā šrahdāšchā nodata beedribā ir redāžijas komišija, kuras peenahšums ir derigu grammatu isfahšchāna. Ari šči šahšahw is 7 ložeklēm. Šewišči tika: adwokatī Ž. Kreizberga un A. Šihmana lgi, dakteris škwizla lgs, muš. mahšl. G. Wiegnera lgs, školotāji Janšchewskā lgs un Štutal šdšī, tipograf. ihpāšneeks M. Peteršona lgs; ka kandidāšs paleek adwokatī Peteršona lgs. — Wehl šapeemiu, ka jannahš beedribas dibinātoja ir paššhāmā šcejenes „šultotaju komiteja“, kura jau isdewuši wairat derigu grammatu un isdod nahšamam gadam literariško šalendaru „Šantu pagalmš“. Šaur jannahš beedribas nobidinašchānōš „komiteja“ un winas darbība beidšahš un pahreet us pahču beedribu, kura, šinams, daudš šelmigati buhs eepēhšams wežinat usnemtos žentemš. Daudš laimes un labas weifšmes nowehšlam jannajai beedribai!

Želgawāš notifumi.

Deewatālošchānas Annas bānija no 6. lihš 13. Dezerberim. Trefšbeem, 6. Dezerberim, tā Wina Majesteteš Keisara Nikolaja Aleksandrowiškā wahrda deenā: Ššurgišta deewatālošchāna pulšt. 1088 no rihša; mahž. Grotš, un pulšt. 508 watarā: Šihdeles šunda; mahž. Grafs. — Šwehtbeem, 10. Dezerberim: 1) Šanku draudš: Deewatālošchāna pulšt. 988 no rihša; špred. mahž. Grotš. 2) Pilšchāš draudš: Deewatālošchāna pulšt. 708 no rihša; mahž. Žreidbergs. Deewatālošchāna pulšt. 208 pehž pndēnas; špred. mahž. Grafs. — Šanku draudš usfaukti: Mahrtinšch Grāpšits ar šinu Šingul; Šehšabs Šubeneekš ar Trihni Šarin; Janis Meiers ar šinnu Šreede. Šanku draudš mirušči: Šudwigs Janšons, 12 g. w.; Lawiše Žreilmann; 18 g. w.; Anšis Roberts Walters, 10 g. 10 m. w.; Šchānis Adolfs Šehšewihs, 5 n. w.; Škritāšs Žrišchmanns, 21 g. w. — Pilšchāš draudš usfaukti: Šamuels Žreijs ar šinu Auguštī Weber; Šehšabs Šaube ar Šermini Ritabemms; Škritāšs Weidš ar Trihni Aneti Wenemann; Janis Wehršchā ar Trihni Šudšit; Mahrtinšch Grāpšits ar šinu Šingul; Mahrtinšch Šturšits ar Šmilju Doroteju Martju Šchmidt. Pilšchāš draudš mirušči: Lawiše Štraušs, 50 g. w.; Lawiše Štraušin, 60 g. w.; Diga Doroteja Janšon, 7 1/2 g. w.; Mikelis Šuhse, 26 g. w.; šatrina Olga Šehli, 7 n. w. Šp.

Želgawāš labpahrtigeeg uguns-dšehjei no pagah-jušchā gada Oktobera mehnešča lihšis šči gada Oktobera mehnešim 6 reišas šaukti darbā. Pa šcho laiku eemēni un šditi 4644 rubl. 98 kop.; šchīni šummā ari ir eerešhīnāt 2000 rubl., šuens tee dabušušči tā pabalstu is pilšchāš šahes. Par algahm no angšchminetāšs šummās ismāšfati 1256 rubl. 24 kop.

Beedriga šadšhwe šemu šaušču šarjā — tā mums rakša — teitān Želgawā, tā rahbahš, galigi gan atkal pawifam isbeidšahš; jo truhšti weetas un ari pašču pulžinatāju. Šahchā ar patešību war šagti: ja mums las ir, tad mums tas ir mahwehrtigš, bej waj pawifam pelams un nižināšams, bet kad mums tas pawšs teel atraušs, tad mehš tika wina wehrtību mahšamees pašht. To ar patešību waram teit tagad no mušju bhjušchāš šahības beedribas. Kad tā dibinājahš un pašchawēja, tad tā bija žiti leelš bāš pretineeku, nahneeku un pehšuju, ka bhja šihri par to jābrihnahš. Gandrihš wifur to nižināša, pehla, apmehja un nošahčaja. Dašči to pat lihšis pehdejo eekšhda. Tee lihšču ispauda par winas wakarēem dšhwainas un netizāšams lectas. Dašči usbrūta tai itin atklati. Wifābra wairat reifu šeršonigi gan ar wahrbeem, gan ari ar darbeem winas preefšneeku un žitus šingros šahībneeku komitejōš ložeklūs; ismechja tos ari šaitfahšōš. Žit atžeros, tad ari „Šehwijā“ dašchā rakšis nižināšchōš šaturu par šahībneekem tika noburūats; bet wišs tas šahības beedribai maš lo šaitēja, — jo to pehla, jo ta auga, un daudš pretineeki tai palīša par draugem un labwehkeem. Bet nu nahža atgadijeens, un šahības beedriba — tika šehgta. Bet nu,

kur šahības beedriba šehgta un winas wadoni jau wairat nekā gadu atpuhšchāš no šaweem darbeem, nu, kuhl, daudš to šah šlawet un wifadi žilbinat, ka ta bhjušī tika ta wistabata beedriba, jo ta efof ay fewi pulžinajūš itin wifus un it ihpāšči šemus šaudis. Pat dašchā šaitfahšā jau atštan šchijš gaudas. Tā Oktobera mehnešī šch. g. „Deenas Šapa“ šahš rakša is Želgawas par šchēšenes šahības beedribu šchahdū gadu dšefmū: „Mehš (t. i. Želgawneeki) žiti noschēšlojam šawu bhjušchō šahības beedribu. Tur mehš par šawāhu 5 šapekšahm“) warēahm apmelēt jāni. isfahdrošchānōš watarus šatru šwehtbeenu un tajōš jo patīhkami un šeetderigi pawadit laiku — bej dšehšchānas. Ša šrahdneeki ženi schahdus jantajumu watarus un ir ašfinušči wīnu šešo nošhni mušju dšhwe, to peerahda tas, ka bhjušchāš šahības beedribas watarōš eeradahš dašchreif ay 400 šlauštaju. — Tā rakša „Deenas Šapa“ un waru tam pilnigi peefrišt; jo šahības beedribas watarōš pehdeja gada wairat reifu šelpas, kuras war ša-ect ay 400 šlauštaju, bhja pahrpilbitas, ka pat daudš wehl newareja tikt tanis eelšchā. Šaudis ar to tā bhja jau eeradušči, ka watarus newaidšēja nemāš šludināt. Bet tagad, kur nu šchē šaudis lai greešchāš? Šahības beedribas wairs naw, un žitas beedribas atkal neweerišō tahdus watarus, — teem gan šaitam nepatīht wis tahš pušles usnemtees, ko šahības beedribas waditaji labpahrt paņesa, lai tika šawās tautas dehlus un meitas rādinātu, šeetderigi pawadit šwehtos watarus. Un žit šchē wafari omuligi noriteja, to šwahš itweens, kas tos apmekleja! — Bet nu, šalab tad nu atklušchāš beedribas newištida šcho rohu? Us to atbildet, nemāš naw gūšiti. „Latweešchū beedriba“ ženšchāš, ay fewi pulžinat tika wisturigalos šaudis, — par mašturigeem tai rahbahš mafa behda, un tapehž ta šawās retos jāni. isfahdrošchānōš watarus tā eerišō, ka mašturigeem tos newar apmelēt. — Dšedāšchānas beedriba „Šira“ prot tika šheedat un dot šonzertus; par jantajumu wakarēem tai maš jānmas. — „Bahlijhšās beedribai“ atkal šawš ušdewums: ta dšeebē tika šlimus un apbeho miro-šnis, — par wefelem tai maš interešes. — Tā tad šchijš beedribas šahdā tika šatra par šewim, un Deewš lai šina par wifem. Bet waj tā daridamas, tahš ari pilba šawu ušdewum? Pa dašai gan, bet pilnigi ne! Šweenas kreenas beedribas ušdewums ir, šaweem beedreem, wīnu peederigeem, tā ari šaweem wefelem šeetderigi pahlijhšet pawadit laiku, tos weft pee prašta un širds isglīhtības, kram nolūšam jāni. isfahdrošchānōš wafari ir žiti no-derīgi; jo tanis war šatrs žilweš daudš šo mahžitees, un itin šewišči wehl šemas šahrtas šaudis, šarj kureem beedrigā šahšhwe ašhāhš lecu eepāidū un ir žiti šwehtiga.

Nelaimigā šriteens. Pogahjušchāš peefšdeenas watarā Deelajā eelā palēta šahda pawēžija dāhna, us trošoran šahpdama, un tā eewainoja šahju, ka, žiteem pahlijhšot, ta eekahpa šuršmani un dewahš pee ahrīta.

Šrišchmanis, kureš 24. Nowembera rihštā tika atrahš us šehgera šautuma nolauts, tapa apglabāš isgahjušchō peefšdeem us Šalofschū šapeem ar reti šrahdneeku šahrtas ložeklim parahditu godu; jo neween ihšti prohūs pulšs nelaimigā radu, bet ari labš šlāšis no nelāža darba beedreem bhja šanah-šūšči, šawu nelaimigo beedri us šapeem pawadit. Bej tam wehl ari parahš šlāšis šwešču šaušču bhja peedālijšchēš tā klūšī pawaditaji, tā ka behrineeku šlāitu pat šimōš warēja wehšinat, kas wifš israhdija noschēšlošchānu par nelaimigā, tika 21 gadu wejā jāneklā břeemigo nahwi un noschēšloja nelaimigā weghāšus. — Nelaišis šrahdaja, tā šar mīnēš, wafu drahnu šabrikā, kuras ihpāšchēeks efof dahwināšis us behpēem labu nandas pabalstu, un tāpat ari dašči darba beedri dewušči šatrs pa šawai artawinai, šaur to ari behpēs warēja šhāhtit šil šchēnas un behpē apgehriš jo šohš. Šalba duša tam! — Šrišchmanis, tā dširdams no wispah-rihāšs pušles špreešot (jo teefu ismekle-šchāna naw beiga, bet wehl arweenu turpinājahš), warot bhšt tika atreebības beht nolauts, jo nandas tam warēis bhšt tika 3 lihš 4 rubli šlāht. Tee šrunāšs, ka tam ari ne šen bhjušī šaduršchānōš ar šadnu lihšženšoni.

Šabrušis šhuršenis. Ašwīnu nebeš, žetoršdeenas watarā, tā up „šaušes želīnu“, pee Šhara wāhčteem Šreššera-Windelbandta twāiku šahgetawai šabrušis šolomobiles šhuršenis, protams, ar lecu trošfui, bet par lecu šaimi, ka šuwumā neweena žilwēla negadijēes nelaimes břihti, kamdehš ari nelaimē nebijušī wifai leela; jo šabrušchāš šhuršenis bhja no šahrdas un tamdehš atkal aštri lizis islabotš.

Kamanu žehš pee mums eefahšahš no „šatrina-šahm“, 25. Nowemberi, kura deenā šarhiga labi beea šneega šahrtā, kas behžnahšamās deenās wehl papildinājahš, tā ka tagad ay Želgawā ir ihšeni šmūšš kamanu žehš un war brāukt ar leelājeem wufumeem, bej ka ragawu šleedes šertu šemi, ihšemot tika tahdas weetas, kur leeli gūwešči bhjušči un kur wehšchā arweenu puhtis šneegu noš.

Pahrtišas žirgus, šamanu želam šahšotees, šahča plikt šihri rošigš; jo prežes wifu wifadās tagad prašwā daudšmā tee ušwektas. Šewišchī leelā daudšmā tee nolautu žuhlu ušwektis. Žena par šahm tagad ir no 140 lihš 170 kap. podā, eekams širms žela laika par šahm māšaja

*) Naw šahšiba, ka šahības beedriba nehma no šlauštājeem naidu par eewi. 5 kap. šita nehmas tika par gārde-robti, tā ša ša wifās weetas pee gārde robeš noteel. Šewija šatram bhja břiwha. Mašturigeem ari gārderobe bhja břiwha.

180 lihš 200 un wehl wairat šap. podā. Žena, pro-šams, arweenu ap pahri šemuit šapeiku waj ari wairat grošahš, waj nu pehž galās labuma, waj ari žitadeem apšahšteem, tā nu pahrdewejam šuru reiš šaimēšahš, waj ari nelaimējahš, tā jau žirgā. — Tāpat žela šaitam šahšotees, šahča šchēšenes žirgū atkal šalmi eerāštees prašwā daudšmā. Šehšlot tee tika labi šamāšfati, jo daudšī šopu šurēšāji, pa-šahču dehl, ar ilgošchānōš us teem galbija, tapehž tā pehdeja laika, šlīktā žela dehl, nemāš wāres šalmu netika ušwektis, — bet tagad jau ženas par teem ir žihri neezigās, un tapehž daudšī tos weh us šihgu, bet ari tur ženas par teem jau paleel šmeekligās. — Ari šeena un ašbolina teel žiti daudš ušwektis, un ir pahšis ihšī lehts. — Ašbolu, kuru pehdeja laika žirgū gandrihš wairs nebija rešami, tagad teel atkal žiti daudš ušwektis, tā ka jau atkal isgahjušchō nebeš bhja dabonami širkt pat par 8 kap. žarnižā. — Ari dšhwi šofu bhja labi leelā daudšmā dašchu deenu ušwektis, un bhja dabonamas par peenech-šmigu ženu. — Tāpat peens un šrehjums tagad teel isfahdrošchānōš ušwektis gandrihš tai pašchā daudšmā, tā ay šahnu šalku. Protams, ka ženas dašchu deen' par peena preži labi atrihst, tas ir, tā žirzeji at-rodahš. — Šahšo šahpoštu šalks, tā rahbahš, nule šit-šo ihšeni šahšahš, jo us šatru žirgus gan- drihš šatrs šudā šahšee šahpošti rešami. Žena: par štopu 5 kap., bet las prot itin labi šmeket un šantees, tas dabon ari 2 štopi par 9 kap. Bet to tas lihš, ka šwaiga gaka un šahpošti lehti, tad šchahweta žuhšgaka pašchaw pee žetas ženas, ay 18 kap. mahžinā. Tā tad dašcham jāwahra, ja mašal pee rolas, šahšee šahpošti ar šwaigu gaku, waj ari bej tahš. — Mašal tagad teel ušwektis wifū olu un šeeru. Šweektis teel mehrent ušwektis un mašā 23 lihš 26 kap. mahž. — Šabības žir- gus ir arweenu bagatš un žena ir šema. — Ma- šahš žirgus deewšgan pilbitis, bet žena šahča — šahš. — Šewēšchū rofu darbi, tā žimbi un šehes, tagad, tā žerams, tiktū labi atpirti, bet gluhči reti, waj dašchu deenu nemāš naw rešami ušwedam. Jāwehlahš, šaut šchō apgehriša preefšchū tiktū wairat ušwektis.

Wisjannahšs šinas.

Londonē, 15. (3.) Dezerberim. Šortas šeržogene dšemdejūš dehlū. — Šengālē atrahš žiti bagati šelta šahni. Indijās walbiba ušfahšchāš rakšchānōš darbūs.

Londonē, 16. (4.) Dezerberim. Štāleščū diplo- matija greešahš pee Anglu walbības ar šuhgumu, lai wajadšības břihti Šuaklīmas Egiptēschū gar- nišona Štāleščūmajāwā nahštu pahlijhā.

Romā, 14. (2.) Dezerberim. Ša-eimā pahšpreeđa komišijas šinajumu par dokumentu nošchānu Ro- mas bantōš prašwā. Dšchiolitti's isfahdrošā, ka wifāš nebuhtu pawehlejšis leetas ismeklešchānu un bantōš ušrahdrošchānu, ja wifāš buhtu gribējis ay- šleht bantōš šankroti. Ša-eimā peenehna no wal- dibas par labo atšhito pahreju us deenas šahš. isfahdrošchāna, ka Dšchiolitti's naw nobodams ang- šhālai wāšis teefai, tapehž ka prašwa jau diwās reišas pilnigi isšpreeštā.

Romā, 15. (3.) Dezerberim. Wifē „Italio Mili- tare“ apgalwo, ka bej šau šolemtājeem 5 šatakoneem un 2 šaterijāhu us Afriku wehl šahšišchōt 4 šatakonus un warbuht ari 2 šaterijas. 1873. gada šerewištus eefauš deenēštā preefšchō ar armijas dānu papildina- šchānas, kuras nošhūtišchāš šaldatus us Afriku.

Šelgrādē, 15. (3.) Dezerberim. No Afrišrewas šino, ka šurenēs Arnaniti šahšūšči dšupotees. Wee- tejahš wāššs eefahšes nešper pret dšupineekem nehahdus šohus, šaur to šrititeek eemšhneeki žiti us- traukti, šewišchī šaur šo, ka paššhāmāš šritito wajatašs Wālošeks, šuram bhja noteiktis, ušturees šonstantinopolē, atkal no šurenēs ašgahšis šrojam.

Konstantinopolē, 14. (2.) Dezerberim. Otrš Anglu un otrs Štāleščū štanžijas kugis wakar eeradahš šch; Šrantščū un Aštreščū kugi weenahš šchodeem. Šwechšajeem šugeem peenahšot, meers naw trauzētš; walbiba leel šaldateem šahgat pa eelahm.

Konstantinopolē, 15. (3.) Dezerberim. Šultans is- laidis pawehli, pehž kuras šaupitaji, mahšlopu šagki, šlepkamas, dešfinatōš un žiti nošchēneeki šodami beš šchēšahšchās ar wifšingrakājeem šodeem. — Škara špešham ušdōšs, ušluret meeru ar eerotšchēm. Ne- atkautu šara eerotšchū wāšahšchāna teel no šara teefahm šodita.

Wehštules un atbildes.

1. **Arišā — R — Šibahšchōwā:** Šchūš-šemes buhšchānōš naw mums deewagan paššhāmās, lai us žuhšu jantājeenu waretum bej pilnigi drošchū un parefu atbildi.
2. **P. P. — R:** Ar šawu preefšchitumu un wehš- chānōš žums buhs jāgreešchāšs pee šchis šapas jannahš redāžijas; jo ka is šči šumūra pašinojuma redšēt, to- gadeja jau pehž 4 nedelahm ašhāhš šawu weetu.
3. **S. — J:** Ja buhs eepēhšams, isšestāšim.

Šreewu papihra nandas kureš.

Berlīnē, 16. (4.) Dezerberim.
100 rubl. šelta nanda 330 Šahžu mahel. šeb 110 Šehšchū dāhš.
100 „papihra“ 218 „ „ „ 723 „ „ „

Šatm. Wifāšchū redaktors: Žh. Keander.

Šreewēš: Dr. A. Šielenštein.

Друководно немощно. Пара, 4-ро декабра 1895 г.
Друкашс pee J. Š. Šešchūšchāna un dehta Želgawā.

